

ΜΑΡΓ. Βαβαί! Πόσα ἄγρια ἔχεις! Καλὰ ἐμάντευ-
σα!... Ἐ! λέγε!

ΜΑΓΝ. Ζωγρηθεὶς δ' ἀκολούθως παρ' Ἀραβός τινος,
τοῦτομα Φεῖζ-Αἰθάτ, τὴν τέχνην Χαλκίως (ἀτσπγκά-
νου), ἐκέισε θηρεύοντος, καὶ σφυρηλατηθεὶς παρ' αὐτοῦ
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πόλων μου ἐπὶ τοῦ ἄκμωνός του,
εἰς τρόπον ὥστε ἐλυμαροθερινιώθην ἐπιμήκης ἐπὶ
τὸ εὐγενέστερον, εἶτα ἐνεμαγνητίσθην μὲ τὴν παρὰ
τούτου Μαγνήτιδα. Συλλαβὼν δὲ τὴν τε ἐλκυστικὴν
καὶ τὴν ἀπωθητικὴν μου δύναμιν καὶ μεταβληθεὶς ὡς
μὴ ὤφειλε, διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀργυραποσυμνω-
θέντων παίδων σας, εἰς σιδηροῦλον ὑποξυδωμένον Μα-
νήτην, ἐξῆλθον τέλειος τεχνίτης τοῦ τε μαγνητίζειν
πανταχοῦ τὸν ἄργυρον καὶ ἀπώθειν τὸν ἀνάργυρον, ὡς
μὴ ἔχοντα ἐγνωσμένην ἀνατροφὴν πρὸς τυμπανισμόν
καὶ συρτοχόρευμα τοῦ ἤδη ἀνωτέρου ἀργυροτρόπου τῆς
αἰθούσης μου. Ὄθεν καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη μου ἀμάραν-
τος διατηρεῖται εἰς τὸν αἰώνηστον Φεῖζ-Αἰθάτ.

Φ. Α.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.)

ΠΕΡΙ ΕΥΜΑΘΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

(Συνέχεια Ἀριθ. 23.)

Ἦνοιον τὰς τάξεις των διὰ νὰ διέλθωσι τὰ ζῶα,
καὶ διεύθυνον ὅλα των τὰ ὄπλα, ὅχι πλέον κατὰ τῶν
ἐλεφάντων, ἀλλ' ἐναντίον τῶν ἀναβατῶν των. Ἀφ'
οὗτου δὲ τὸ πῦρ ἔγινε τὸ στοιχεῖον τοῦ πολέμου καὶ τὸ
κυριώτερον ὄργανον τοῦ ἐξολοθρευμοῦ, οἱ ἐλέφαντες οἵ-
τινες φοβοῦνται τὴν φλόγα καὶ τὸν πάταγον τῶν πυ-
ροβόλων ἤθελον εἶσθαι μᾶλλον κινδυνώδεις παρὰ χρή-
σιμοι εἰς τὰς μεταγενεστέρας μάχας. Οἱ βασιλεῖς
τῶν Ἰνδιῶν μολοντοῦτο ὀπλιζοῦσιν ἐλέφαντας εἰς τοὺς
πολέμους των εἰς τὴν Κοκίνην καὶ λοιπὰ μέρη τῆς
Μαλαβάρ, ὅσοι πολεμιστὰι δὲν μάχονται περὶ κή-
θηνται ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων. Ἡ αὐτὴ συνήθεια ἐπικρα-
τεῖ εἰς τὴν Τόνκουϊν, Σιάμ καὶ Πηγου. Εἰς αὐτοὺς
τοὺς τόπους εἰς τὰς πανηγύρεις προηγούται τῶν βα-
σιλέων καὶ εὐγενῶν, καὶ παρακολουθοῦσι πάντοτε πο-
λυπληθεὶς ἐλέφαντες πομπодῶς στολισμένοι μὲ δα-
κτύλια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τὰ ὦτα καὶ αἱ παρειαί
των εἰσὶ ζωγραφισμένα μὲ διάφορα χρώματα, τοὺς
στεφανάνουσι μὲ ἄνθη, καὶ πολλότατοι μικροὶ κώ-
δωνες κρέμονται ἀπὸ διάφορα μέρη τοῦ σώματός των,
ἐναθρύνονται δὲ εἰς τοὺς λαμπροὺς στολισμούς, διότι
εἰσὶν εὐθυμοὶ καὶ φιλοφρονητικοὶ ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀ-

ριθμὸν καὶ πολυτέλειαν τῶν κοσμημάτων των. Οἱ Ἀ-
σιανοὶ, οἵτινες ἐξευγενίσθησαν πρῶτοι, παρατηρήσαντες
ἀνέκαθεν τὴν θυμοσφοίαν καὶ εὐμάθειαν τοῦ ἐλεφάντος,
τὸν ἐδίδον συστηματικὴν ἀνατροφὴν καὶ ἐτροποποιοῦν-
τας διαθέσεις του. κατὰ τὰ ἤθη των καὶ κατὰ τὰς ἐπ-
ωφελεῖς ἐργασίας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ δύναμις καὶ ἐπίδε-
ξιότης του ἠδύναντο νὰ χρησιμεύωσιν.

Εἰς ἡμερωμένους ἐλέφας ἐργάζεται περισσότερον ἀπὸ
ἐξ ἵππους, ἀλλ' ἀπαιτεῖ πολλὴν ἐπιμέλειαν καὶ οὐκ ὀ-
λίγην τροφήν. Εἶναι ὑποκείμενος νὰ υπερθερμανθῇ καὶ
πρέπει νὰ ὀδηγηθῇ δις ἢ καὶ τρίς τῆς ἡμέρας εἰς τὸ ὕ-
δωρ. Μανθάνει εὐκόλως νὰ λούηται. Μὲ τὴν προ-
βοσκίδα του ροφᾷ πολλὴν ποσότητα ὕδατος, τὸ φέρει
εἰς τὸ στόμα του, πίνει ἐν μέρος, καὶ ὑψόνων τὴν
προβοσκίδα του βρέχει ὅλον τὸ σῶμά του μὲ τὸ ὑπό-
λοιπον. Διὰ νὰ δώσωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς ἐργασίας τὴν
ὁποίαν κάμνει, καὶ τῆς εὐσώγου διαθέσεώς του, ἀρ-
κεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι εἰς τὰς Ἰνδίας, φάκκελοι πραγ-
ματειῶν, σάκκοι καὶ βαρέλια μετακομίζονται ἀπὸ τό-
που εἰς τόπον. Οὗτοι βαρτάζουσι φορτία ἐπὶ τῶν νό-
των, τοῦ τραχήλου καὶ τῆς προβοσκίδος των, καὶ
λαμβάνοντες εἰς τὸ στόμα των τὸ ἄκρον ἐνὸς σχοι-
νίου, τὸ ὁποῖον δάκνουσι σφικτὰ μὲ τοὺς ὀδόντας, ἰ-
σχύουσι καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου νὰ μετακομίζουσι ταύ-
τοχρόνως πολὺ φορτίον. Ἐνόνοντες τὴν σύνεσιν μὲ
τὴν δύναμιν, ποτὲ δὲν συντρίβουσιν οὔτε βλάπτουσι
τι τὸ ὁποῖον ἀφῆθη ἅπαξ εἰς τὴν φροντίδα των. Ἀπὸ
τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν ἐμβάλλουσι βαρεῖς φακκέ-
λους πραγματειῶν εἰς τὰς λέμβους χωρὶς νὰ τοὺς
βρέχωσιν, τοὺς ἐναποθέτουσι προσεκτικῶς, καὶ τοὺς
καταγάττουσιν εἰς τὰς ἀρμοδιωτέρας θέσεις. Ὅταν αἱ
πραγματεῖαι ἐναποτεθῶσιν ὅπως οἱ κύριοι των τοὺς ὀ-
δηγοῦν, ἐξετάζουσι μὲ τὰς προβοσκίδας των ἂν διάκην-
ται καλῶς, ἂν δὲ κἀνὲν βαρέλιον ἢ πιθόριον κυλίηται,
ἀπέρχονται αὐθαρμῆτως εἰς ζήτησιν πετρῶν διὰ νὰ τὸ
ὑποστρούξωσι καὶ νὰ τὸ στερεώσωσιν εἰς τὴν θέ-
σιν του.

Εἰς τὸν ἐλέφанта ἡ αἴσθησις τῆς ὀσφρήσεως εἶναι ὀ-
ξεῖα, ὅθεν αὐτὸς ἀγαπᾷ καθ' ὑπερβολὴν τὰ εὐσμα ἄν-
θη, τὰ ὁποῖα συναίγει ἐν πρὸς ἐν, τὰ σχηματίζει εἰς εἰ-
δος ἀνθοδέσμης καὶ ἀφοῦ εὐχαριστήσῃ τὴν ῥίνα, τὰ εἰσ-
άγει εἰς τὸ στόμα του.

Εἰς τὰς Ἰνδίας οἱ οἰκόβοιοι ἐλέφαντες, εἰς τοὺς ὁποί-
ους ἡ χρῆσις τοῦ ὕδατος εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖα, κα-
θὼς ἡ τοῦ ἀέρος ἔχουσι πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν νὰ
λούωνται. Τὸ ζῶον εἰσέρχεται εἰς τὸν ποταμὸν, ἕως
οὗτο τὸ ὕδωρ φθάσῃ μέχρι τῆς κοιλίας του· τότε
πλαγιάζει εἰς τὸ ἐν πλευρὸν, γερμίζει τὴν προβοσκίδα

τον κατ' ἐπανάληψιν, καὶ ῥίπτει ἐπιδεξιῶς τὸ ὕδωρ εἰς ὅσα μέρη τοῦ σώματος ἐξέχουσιν ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν. Ὄταν ὁ ἐπιμελητής του τὸν καθαρῖσῃ καὶ τὸν ἔψῃ καθ' ὅλον τὸ ἐπ' αὐτὸ μέρος, τὸ ὑποῖον οὗτος ἐκτελεῖ παρ' αὐτὰ καὶ ὅταν καθαρῖσθῃ καλῶς ἀμφοτέρω τὰ μέρη, ἐξέρχεται ὀλίγον τοῦ ποταμοῦ καὶ ἵσταται ὀλίγον ἐπὶ τῆς ὄχθης διὰ νὰ στεγνώσῃ. Ὁ ἐλέφας εἶναι ἐξαιρετικὸς κολυμβητής, μ' ὅλον ὅτι ὁ ὄγκος τοῦ σώματός του εἶναι ὑπερμεγεθὺς, καὶ κατὰ συνέπειαν αὐτοῦ εἶναι χρησιμώτατος εἰς τὰς διαβάσεις τῶν ποταμῶν. Ὄταν ἐνασχολῇται εἰς τοιαύτας ὑπηρεσίας, εἶναι συγχάκις φορτωμένος μετὰ δύο τηλεβόλα χωρητικότητος δύο ἢ τριῶν λιτρῶν σφίρας ἑκαστον ἐκτὸς μεγάλων ποσοτήτων ἀπυσκευῆς καὶ διαφόρων ἀνθρώπων προσηρημένων ἐκ τῶν ὧτων καὶ τῆς οὐρᾶς του. Ὄταν εἶναι τόσοον βαρέως φορτωμένος, ἐμβαίνει αὐτομάτως εἰς τὸν ποταμὸν καὶ κολυμβᾷ μέχρι τῆς ἀντικρυ ὄχθης, ἔχων τὴν προβοσκίδα του ὑψωμένην διὰ νὰ εὐκολύνεται ἡ ἀναπνοή του. Ἀγαπᾷ τὸν οἶνον καὶ τὰ πνευματώδη ποτά. Δεικνύοντές τον ἀγγεῖον πλήρες ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ποτά, καὶ ὑποσχόμενοι νὰ τὸν ἀνταμείψωσι μ' αὐτὸ διὰ τοὺς κόπους του, τὸν παρκακινῶσι νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν τὰς μεγαλητέρας προσπάθειάς του, καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὰς πλέον ἐπιμόχθους ἐργασίας. Μεταχειρίζονται προσέτι τὸν ἐλέφαντα νὰ σύρῃ τὸ πυρροβολικὸν στρατοῦ ὑπεράνω τῶν ὁρέων, καὶ εἰς ταύτας τὰς περιστάσεις ἡ σύγκρισις καὶ ἡ εὐμάθειά του εἶναι περιβλεπτοί. Οἱ ἵπποι, ἢ οἱ βόες, ὅταν ἔχωσι νὰ σύρῃσι τηλεβόλον, μεταχειρίζονται ὅλας τὰς δυνάμεις, ἔλκοντες αὐτὸ πρὸς τὸ ἄναντες. Ἀλλ' ὁ ἐλέφας ὡθαῖ τὸ ὅπισθεν τοῦ τηλεβόλου μετὰ τὸ στῆθός του, καὶ εἰς πᾶσαν ὥθῃσιν ὑποστηρίζει τοὺς τροχοὺς κάτωθεν μετὰ τὰ γόνατά του. Φαίνεται ὅτι καταλαμβάνει πᾶν ὅ,τι ὁ Κορνάνος ἤτοι ὁδηγός του τὸν λέγει. Ὄταν οὗτος τὸν θέλῃ νὰ ἐκτελέσῃ δύσκολόν τινα ἐργασίαν, τοῦ ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τοῦ ἔργου καὶ ἐκθέτει τὰς αἰτίας, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ τὸν παρκακινήσωσι νὰ ὑπακούσῃ. Ἄν ὁ ἐλέφας δεικνύῃ δυσαρέσκειαν εἰς τὴν ἐργασίαν, ὁ Κορνάνος τὸν ὑπόσχεται οἶνον, ῥακὴν ἢ ἄλλο τι τὸ ὅποιον ἀγαπᾷ, καὶ τότε τὸ ζῶον καταβάλλει τὰς ἐντονωτέρας προσπάθειάς του· ἀλλ' εἶναι ἐπικινδυνωδέστατον νὰ παραμελήσῃ τις οἰανδήποτε ὑπόσχεσιν τὴν ὁποίαν ἄπαξ ἔκαμεν εἰς αὐτόν. Πολλοὶ Κορνάνοι ἔγιναν θύματα τῆς τοιαύτης ἀδιακρισίας. « Εἰς τὴν Δελφίνην, λέγει ὁ κύριος Βύσσης, εἰς ἐλέφας ἀπὸ ἐκδίκησιν κινούμενος ἐφόνευσε τὸν Κορνάνον του. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἥτις ἦτον αὐτόπτης τῆς φοβερᾶς ταύτης σκηνῆς, ἐπῆρε τὰ δύο τῆς τέκνα

καὶ τὰ ἔρριψε πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ μανιακοῦ ζώου, λέγουσα, ὅτι ἐπειδὴ ἐφόνευσε τὸν ἄνδρα μου, θανάτωσον καὶ ἐμὲ καὶ τὰ τέκνα μου. Ὁ ἐλέφας ἀμέσως ἐστάθη, κατεπραῦσθη, καὶ κατανυχθεὶς τρόπον τινα ἀπὸ ἔλεγχον τοῦ συνειδότητος, ἐπῆρε τὸ μεγαλύτερον παιδίον μετὰ τὴν προβοσκίδα του, τὸ ἐκοθέσεν ἐπὶ τοῦ τραχήλου του, τὸ παρεδέχθη ὡς Κορνάνον του καὶ ποτὲ δὲν ἄφινεν ἄλλον ν' ἀναβῇ ἀντ' αὐτοῦ. »

Ἀπὸ τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν μανθάνομεν περίεργά τινα περιστατικὰ περὶ τῶν κτηνῶν τοῦ ἐν Βερσαλλίᾳ ἐλέφαντος. Ὁ ἐλέφας οὗτος, λέγουσιν, ὅτι ἐγνώριζε πότε προεπηλακίζετο, καὶ ἐθιμεῖτο τὴν ὕβριν, ὥς ὅτου εὕρισκεν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδικηθῇ. Ἀνθρωπὸς τις τὸν ἐχλεύαζε προσποιούμενος ὅτι ἤθελε νὰ ῥίψῃ σιτία τινα εἰς τὸ στόμα του, τὸ ζῶον τὸν ἔδωκε κατὰ συνέπειαν ἕνα κύττον τόσοον σφοδρὸν μετὰ τὴν προβοσκίδα του, ὥστε ἔπεσε κατὰ γῆς, καὶ συνέτριψε δύο τοῦ πλευράς. — Ζωγράφος τις ἤθελε νὰ ζωγραφίσῃ τὸ ζῶον εἰς μίαν ἀσυνήθιστον θέσιν, μετὰ τὴν προβοσκίδα του ὑψωμένην καὶ τὸ στόμα τοῦ ἀνοικτόν· ὁ ὑπηρέτης τοῦ ζωγράφου ἔρριπτεν ὀπώρας εἰς τὸ στόμα τοῦ ἐλέφαντος διὰ νὰ τὸν κάμνῃ νὰ μένῃ εἰς ταύτην τὴν θέσιν, ἀλλ' ἐν γένει πρὸς τοιοῦτον ὅτι τὰς ἔρριπτεν. Ἡ τοιαύτη διαγωγὴ ἠρέθισε τὸν ἐλέφαντα, καὶ ὡς νὰ ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ζωγράφος ἤτον ἡ αἰτία τοῦ τοιοῦτου προπηλακισμοῦ, ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὑπηρέτην, ἐπωφθάλμισε τὸν κύριόν του, καὶ ἐξέχεε κατ' αὐτοῦ ἀπὸ τὴν προβοσκίδα του τόσοον ποσότητα ὕδατος, ὥστε ἐφθειρε τὸν χάρτην ἐπὶ τοῦ ὀποίου ἐζωγράφιζεν. Ὁ ἐλέφας οὗτος συνήθως μεταχειρίζετο ὀλιγώτερον τὴν δύναμιν παρὰ τὴν ἀγχίνουαν. ἔλκε μετὰ μεγάλην εὐκολίαν καὶ ἀταραξίαν τὴν πύρπην μιᾶς διπλῆς βυρσίνου ταινίας, μετὰ τὴν ὁποίαν ἦτο δεμένη ἡ κνήμη του· καὶ μ' ὅλον ὅτι ὁ ὑπηρέτης εἶχε περιτυλίξει τὴν πύρπην μετὰ μικρὸν σχοινίον, καὶ ἔδεδεσεν πολλοὺς κόλβους ἐπ' αὐτοῦ, τὸ ζῶον τοὺς ἔλκεσεν ὅλους, χωρὶς νὰ διασπᾷ τὴν ταινίαν, ἢ τὸ σχοινίον.

Παρατηρήθη ὅτι ὁ ἐλέφας εἰς τὴν οἰκίον καταστάσιν ἀγαπᾷται πολὺ διὰ τὴν ἡπιότητά του, εὐμαθειαν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν κύριόν του. Ὄταν εἶναι προωρισμένος διὰ τὴν ἄμεσον ὑπηρεσίαν ἡγεμόνων, αἰσθάνεται τὴν ἀγαθὴν τύχην του, καὶ φυλάττεται σοβαρῶς τὴν διαγωγὴν ἀνάλογον μετὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς θέσεώς του. Ἀλλ' ἂν ἐξ ἐναντίας ἀπνευμηθῇ εἰς αὐτὸν ὀλιγώτερον ἐντιμὸν ἐργασίαν, γίνεται μελαγχολικὸς, στενοχωρεῖται καὶ δεικνύει προφανῶς ὅτι εἶναι τεταπεινωμένος καὶ ἐξουθενημένος. Ἀγαπᾷ τὰ παιδιά,

τὰ κολακεύει καὶ φαίνεται ὅτι διακρίνει τὴν ἀθωότητα τῶν ἡθῶν τῶν. Οἱ Ὀλλανδοὶ περιγρηταὶ διηγούνται ὅτι δίδωσι τὸν ἀρεσκὴν εἰς τοὺς ἐλέφαντας, εὐκόλως τοὺς ἀποκαθιστᾷ ἡμέρους καὶ ὑποχειρίους, εἰς δὲ θυμώσονται, ὥστε ἐμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις ὅτι τὸ μόνον προτέρημα, τὸ ὅποιον τοὺς λείπει, εἶναι ἡ διάλεκτος. Εἰσὶν ὑπερήφανοι καὶ φιλότιμοι, καὶ τόσοι εὐγνώμονες διὰ εὐεργεσίαν, ὥστε εἰς σημεῖον σεβασμοῦ, κλίνουσι τὴν κεφαλὴν, ὡσάκις περῶσιν ἀπὸ οἰκίας ὅπου ἐφιλοξενήθησαν. Ἀφίνουσι νὰ ὀδηγῶνται καὶ διὰ νὰ διατάττονται ἀπὸ ἓν παιδάριον, ἀλλ' ἀγαπῶσι νὰ ἐπαινῶνται καὶ νὰ θαυμάζονται. Ὅταν ζωγρηθῇ ἄγγιός τις ἐλέφας, οἱ θηρευταὶ δένουσι τοὺς πόδας του, καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν πλησιάζει καὶ τὸν χαιρετᾷ, κάμνει ἀπολογία, διότι τὸν ἔδεσε, διαμαρτύρεται ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ τὸν βλάψῃ, τὸν λέγει ὅτι εἰς τὴν προτέραν του κατὰστασιν ἐστρεῖτο τροφῶν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐξῆς θέλει ἐκτελεῖσθαι ἀκριβῶς. Ἡ καταπραυντικὴ αὕτη δημηγορία μὲν τελειώνει, καὶ ὁ ἐλέφας ἀκολουθεῖ προθύμως τὴν θηρευτὴν. Ἀπ' αὐτὸ τὸ περιστατικὸν ὅμως δὲν πρέπει νὰ ὑπολάβωμεν ὅτι ὁ ἐλέφας ἐννοεῖ τὴν διάλεκτον, ἀλλ' ὅτι, καθὼς ὁ κύων, ἔχει ἰσχυρὰν διακριτικὴν αἴσθησιν, διακρίνει τὸ σέβας ἀπὸ τὴν περιφρόνησιν, τὴν φιλίαν ἀπὸ τὴν μῖσος, καὶ πολλὰ αἰσθήματα τὰ ὅποια ἐκφράζονται διὰ τῶν ἀνθρωπίνων χειρονομιῶν καὶ τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου. Ἔνεκα τούτου ὁ ἐλέφας ἡμερίνεται εὐκολώτερον διὰ τοῦ ἡπίου τρόπου παρὰ διὰ τοῦ δαρμυῦ. « Συχνάκις παρετήρησα, λέγει ὁ Ἐδουάρδος Γέρρυν, ὅτι ὁ ἐλέφας ἐκτελεῖ πολλὰς πράξεις, αἵτινες φαίνον-

(Ἀκολουθεῖ).

Ο

ΒΑΛΜΙΕΡΟΣ.

(Συνέχεια).

δωλον καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν πολεμιστῶν. Τὸ δὲ εὐπροσῆγορον καὶ φιλοφρονητικὸν τοῦ ἦθος τὸν ἐπέσυρε τὸ σέβας ὧν τῶν κατωτέρων του. Μὲ τὸν βραχίονα ἐκείνον εἰς τὸν ὅποιον ἔφερε πλατεῖαν τινὰ ταινίαν δι' ἀγάπην τῆς ἐρωμένης του διέχυνε τὸν τρόμον εἰς τὰς ἐχθρικὰς τάξεις. Ὁ κίνδυνος τὸν ἐνέπνεεν ἐνθουσιασμόν, καὶ, τὸ παραδοξότερον ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν του, εἶχε καὶ τὴν φρό-

νησιν καὶ τὴν διάκρισιν πολυπείρου στρατηγοῦ. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν εἶχε διορίσειν ἤδη Κυβερνήτην τῆς Πίσης, εἰς τὸ ὅποιον καὶ ὅλοι ἐπευφήμησαν. Ἡ σταθερότης καὶ ἡ γενναϊότης του ἐφάνησαν πρὸ πάντων καθ' ἣν περίστασιν ἐπρόκειτο νὰ χαλινωθῶσιν ὀλίγον οἱ Ἑλβετοὶ, τοὺς ὁποίους λαθραίως διήγειραν κατὰ τῆς Γαλλίας ὁ Φερδινάνδος καὶ ὁ Μαξιμιλιανός. Τότε δὲ καὶ ὁ Βαλμιέρος ἔτρεξεν ὑπὸ τὰς σημαίας αὐτοῦ. Ἐλαβε δ' εὐθὺς τὴν εὐνοίαν τοῦ Γάστωνος, ὅστις καὶ τὸν ὑπελήπτετο μεγάλως, ὅτε μάλιστα ἔμαθε τὴν δυστυχίαν του. « Φίλε μου, τὸν ἔλεγεν, ἔχω τὴν τιμὴν καὶ τὴν τύχην νὰ ἦσαι συγγενὴς τοῦ πρώτου βασιλέως τοῦ κόσμου ἀπὸ τὴν καρδίαν μου ὅμως καὶ ἀπὸ τὸ ξίφος μου προσδοκῶ τὴν ἀληθῆ μου ὑπαρξίν. Ἐχεις γενναιοφυλίαν, ἔχεις ἀρετὰς· πρὸς τί λυγίον νὰ θεωρῆσαι ὑπεύθυνος διὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ πατρός σου; Τὸ αἷμα τὸ ὅποιον φιλοτιμεῖται τις νὰ χύσῃ διὰ τὸν βασιλέα καὶ τὴν πατρίδα του, εἶναι πάντοτε καθαρὸν, καὶ ὁ Βαλμιέρος θέλει μὲ κάμνει εὐκόλως νὰ λησμονῆσω τὸν κόμητα Γεμμιβίλλιον. Ἰδοὺ μὲ πόσῃ φρόνησιν ὁ νέος οὗτος ἥρως ἐσυλλογιζέτο καὶ ἐλάλει. Καὶ ὁ Βαλμιέρος δ' ἀπ' ἑτέρου, ἐζήτει τὴν εὐκαιρίαν νὰ διακαιώσῃ τὴν περὶ αὐτοῦ ιδέαν τοῦ βασιλοπαιδός. Τὸν ἠκολούθησε δ' εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Βρέστης. Ὁ γενναῖος ἱππότης Βαυάρδος ἐτρώθη εἰς τὴν μάχην. Φίλοι! Ὁ Βαυάρδος ἐπληγώθη! Ἄς τρέξωμεν πρὸς ἐκδίκησίν του· ἐφώναζεν ὁ Γάστων. Ὁ Βαλμιέρος ὁρμᾷ εὐθὺς εἰς τὰ χαρρακώματα, πίπτει μεθ' ὁρμῆς κατὰ τῶν Βενετῶν, τοὺς καταδιώκει ἕως εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως, καὶ μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας αἰχμαλωτίζει τὸν προμηθευτὴν τοῦ στρατοῦ Ἀνδρέαν Γρίττην. Μετὰ τὴν νίκην δὲ τρέχει νὰ ἀποσπᾷ ἀπὸ τοὺς οἰκείους τοῦ στρατιώτας τὰ ἄθλια θύματά των, καὶ προσπαθεῖ, ὅσον δύναται, νὰ προφυλάξῃ τὴν τιμὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παρθένων. Ὁ Βαυάρδος τὸν ἐναγκαλίζεται, καὶ, — « Φίλε, τὸν λέγει, εἶσαι τωόντι ἄξιος ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Σὲ δὶδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου ὅτι ἐξάπαντος θέλει μάθει ὅσα ἔπραξες σήμερον, καὶ εἶναι πλέον ἰδικόν μου τὸ ἔργον νὰ ἐμβῇς εἰς τὸ τάγμα τῶν ἱπποτῶν. Ὁ Γάστων τρέχει ἀπὸ νίκης εἰς νίκην ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν Βαλμιέρον, εἰς τὸν ὅποιον καὶ ὡς δεῖγμα φιλίας, εἶχε δώσει τὸ ἥμισυ τῆς λευκῆς ταινίας τὴν ὁποίαν ἔφερεν εἰς τὸν βραχίονα. Ἐμελλον δὲ νὰ ὀρμήσωσιν εἰς τὰ τεῖχη τῆς Ραβέννης... Μάχη τρομερὰ συνεκροτήθη, καὶ ἡ νίκη κατ' ἀρχὰς μὲν ἐφάνετο ἀμφίρροπος, ἀλλὰ τέλος θριαμβεύουσιν οἱ Γάλλοι. Πάραυτα δ' ἐγέμισεν ἡ πεδιάς ὅλη ἀπὸ θύματα, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἀποσύρονται. Ὁ Γάστων δὲν εὐχαριστεῖται ἀπὸ τὴν λαμπρὰν ταύτην ἐπιτυχίαν. « Βαλμιέρε » ἐφώναζεν, « ἔχομεν ἀκόμη ἔργον, αὐτοὶ φαίνονται ὅτι ἀπεσύρθησαν τιμῶς, πρέπει νὰ τοὺς